

Μοτίβα κατανάλωσης φαρμακευτικών ουσιών κατά το πρώτο κύμα της COVID-19 στην Αθήνα μέσα από την ανάλυση λυμάτων

Με αφορμή την εν εξελίξει πανδημία που οφείλεται στον SARS-CoV-2, μια διεπιστημονική ομάδα του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ), υπό την καθοδήγηση του Καθηγητή Αναλυτικής Χημείας **Νικόλαου Θωμαΐδη**, προέβη στη μελέτη της κατανάλωσης πληθώρας φαρμακευτικών ουσιών όπως αποτυπώθηκε στα λύματα, κατά το πρώτο κύμα της πανδημίας (Μάρτιος 2020). Το άρθρο έχει τίτλο «Patterns of pharmaceuticals use during the first wave of COVID-19 pandemic in Athens, Greece as revealed by wastewater-based epidemiology» με συγγραφείς τους **Αικατερίνη Γαλάνη, Νικηφόρο Αλυγιζάκη, Reza Aalizadeh, Ευστάθιο Καστρίτη, Θάνο Δημόπουλο** (Πρύτανης ΕΚΠΑ) και **Νικόλαο Θωμαΐδη**, και παρουσιάζει το πώς διαμορφώθηκε η κατανάλωση φαρμακευτικών ουσιών που έχουν άμεση συσχέτιση με την COVID-19, όπως τα αντιβιοτικά, τα αντισπασμωδικά, τα μη στεροειδή αντιφλεγμονώδη, τα αναλγητικά αλλά και πλήθος άλλων φαρμακευτικών ουσιών και τα ευρήματα συγκρίθηκαν με εκείνα που προέκυψαν την ίδια περίοδο το 2019 κάτω από κανονικές συνθήκες. Η συγκεκριμένη έρευνα δημοσιεύτηκε στο διεθνούς φήμης και μεγάλης απήχησης περιοδικό *Science of The Total Environment* (Συντελεστής Απήχησης - Impact Factor 7.96) και παρέχει εξαιρετικά σημαντικές επιδημιολογικές πληροφορίες σε μια περίοδο που δεν υπήρχαν εμβόλια και αποτελεσματική θεραπεία κατά της νόσου. Αφορμή αποτέλεσε η ετήσια παρακολούθηση της κατανάλωσης πληθώρας ουσιών σε αστικά λύματα από το Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων (ΚΕΛ) της Ψυττάλειας, που πραγματοποιείται από το Εργαστήριο Αναλυτικής Χημείας του ΕΚΠΑ εδώ και πάνω από 10 χρόνια.

Την παρούσα περίοδο υγειονομικής κρίσης, είναι έκδηλη η ανάγκη παρακολούθησης του αντίκτυπου της πανδημίας στη σωματική αλλά και ψυχική υγεία του πληθυσμού. Η έρευνα που δημοσιεύτηκε, αναφέρει πως η χρήση αντισπασμωδικών φαρμάκων κατά το πρώτο lockdown αυξήθηκε κατά 170%, με την ουσία υδροξυχλωροκίνη να εκτοξεύεται σε πρωτοφανή επίπεδα σημειώνοντας 387% αύξηση. Επιπλέον οι προσπάθειες των γιατρών να βρουν αποτελεσματική θεραπεία κατά το πρώτο κύμα της πανδημίας, που ελάχιστα ήταν γνωστά για την καταπολέμηση της νόσου, συνοψίζεται και στην αύξηση της χρήσης αντιβιοτικών ουσιών (57%) αλλά και στην ταυτοποίηση αντισπασμωδικών και αντιβιοτικών ουσιών το 2020 που δεν ανιχνεύονταν στα λύματα μέχρι το 2019. Αξιοσημείωτη είναι επίσης η αύξηση στη χρήση της παρακεταμόλης κατά 198%. Τα ευρήματα της έρευνας, όπως προκύπτουν από την Επιδημιολογία Λυμάτων, αντικατοπτρίζουν σε σημαντικό βαθμό τον τρόπο που επηρέασε η υγειονομική κρίση τη σωματική υγεία του πληθυσμού της Αττικής και παρέχει εξαιρετική πληροφόρηση και προσφορά στην επιστημονική κοινότητα.